

Arkivnr: 2014/24576-16

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet		
Fylkestinget		

Forvaltningsrevisjon av rusførebyggande tiltak i vidaregåande skular

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet bestilte denne forvaltningsrevisjonen i møte 15.12.14. Prosjektplanen vart godkjent 19.1.2015 og det vart avtalt levering av revisjonsrapport innan utgangen av juni 2015.

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at føremålet med revisjonen er:

«Føremålet med prosjektet vil vere å undersøke korleis skulane arbeider rusførebyggande, og korleis dei følgjer opp dersom det er avdekket rusproblem ved den enkelte skule. Vidare er det eit føremål å undersøke korleis fylkeskommunen og skulane samarbeider med andre aktuelle aktørar innanfor rusførebyggande arbeid som t.d. politi, skulehelsetenesta, NAV eller forskingsmiljø.

Med bakgrunn i dette føremålet har Deloitte utarbeidd følgjande forslag til problemstillingar:

1. I kva grad arbeider skulane systematisk og målretta med det rusførebyggande arbeidet?
  - a) Er det gjort systematiske kartleggingar og vurderingar av kva som er dei viktigaste utfordringane på dette området?
  - b) I kva grad er det utarbeidd planar for det rusførebyggande arbeidet?
  - c) Kva er dei viktigaste rusførebyggande tiltaka ved vidaregåande skular i Hordaland fylkeskommune?
  - d) I kva grad blir det sett i verk tiltak for å følgje opp tilfelle der det blir avdekket rusproblem?
  - e) Blir eventuelle planar for rusførebyggande arbeid i tilstrekkeleg grad følgt opp ved dei enkelte skulane?
  - f) I kva grad legg skuleleiinga til rette for rusførebyggande arbeid og for at dei tilsette skal kunne delta i planlegging og gjennomføring av dette arbeidet?
2. I kva grad er det etablert samarbeid med føresette og andre samarbeidspartnarar i samband med det rusførebyggande arbeidet ved skulane?
  - a) I kva grad samarbeider fylkeskommunen og skulane med andre relevante aktørar, som skulehelsetenesta, politi mv i samband med det rusførebyggande arbeidet?

- b) *I kva grad har fylkeskommunen etablert samarbeid med relevante forskingsmiljø for å avdekke rusproblem og få naudsynt kunnskap om korleis rusførebyggjande tiltak fungerer?*
- c) *I kva grad deltar elevane sjølv og elevane sine foreldre i planlegging og gjennomføring av det rusførebyggjande arbeidet?»*

Grunna at Deloitte m.a. har hatt utfordringar med å få tilsendt ønskt dokumentasjon frå Hordaland fylkeskommune er levering av revisjonsrapport vorte nesten 4 månader forseinka.

Drøfting:

Deloitte har no gjort ferdig forvaltningsrevisjon innan "Rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular", revisjonsrapport er levert og ligg ved. Fylkesrådmannen har hatt rapporten til uttale og resultatet av det går fram av rapporten som vedlegg 1.

Deloitte har i denne forvaltningsrevisjonen nytta dokumentanalyse, intervju, spørjeundersøking og verifiseringsprosessar som metodar. Det er m.a. gjennomført intervju med 13 sentrale personar i fylkeskommunen og med 9 personar hjå samarbeidspartnarar. Etter sekretariatet si vurdering har Deloitte levert ein god rapport som er i samsvar med kontrollutvalet sine bestillingar.

Sekretariatet har merka seg at Deloitte m.a. konkluderer slik i punkt 4 Konklusjon og tilrådingar i rapporten:

«Denne forvaltningsrevisjonen viser at fylkeskommunen og dei vidaregåande skulane arbeider med ulike rusførebyggjande tiltak. Skulane set også i verk tiltak for å følgje opp elevar der det blir avdekt rusproblem. Samstundes viser denne undersøkinga at arbeidet med rusførebyggjande arbeid ikkje i tilstrekkeleg grad blir gjennomført på ein heilskapleg og systematisk måte.»

På bakgrunn av dette tilrår Deloitte at Hordaland fylkeskommune:

1. *Utarbeider retningsliner eller rapporteringskrav for å sikre at skulane kartlegger risiko og utfordringar knytt til rus på sin skule, og følger kartlegginga opp som eit ledd i eit systematisk arbeid med arbeid med elevane sitt psykososiale skulemiljø, jf opplæringslova § 9a*
2. *Etablerer krav om at skulane utarbeider rusførebyggjande planar, og krav til at desse planane blir følgd opp og revidert med jamne mellomrom, jf opplæringslova § 9a og retningsliner gitt i støttmateriell frå helsedirektoratet om rusførebyggjande arbeid i skulen*
3. *Bør sikre at skulane systematiserer kva tiltak dei nyttar i det rusførebyggjande arbeidet og i oppfølging av enkeltelevar*
4. *Sikrar at skulane involverer helsesøster i rusførebyggjande arbeid i tilstrekkeleg grad både på skulane og på systemnivå jf rettleiar til forskrift om kommunen sitt helsefremjande og førebyggjande arbeid i helsestasjon og skulehelseteneste*
5. *Vurderer å utarbeide retningsliner for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og relevante samarbeidspartnare i det rusførebyggjande arbeidet*
6. *Sikrar at elevar og føresette blir involvert i det rusførebyggjande arbeidet slik det går fram av Helsedirektoratet sitt støttmateriell for rusførebyggjande arbeid i skulen*

Konklusjon:

Forslag til innstilling i saksframlegget, byggjer på forslag til tiltak i rapporten. Sekretariatet meiner vidare at kontrollutvalet bør tilrå at fylkeetinget ber fylkesrådmannen om å laga ein handlingsplan som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Forslag til innstilling

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innan "Rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular", ber fylkeetinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Utarbeide retningslinjer eller rapporteringskrav for å sikre at skulane kartlegger risiko og utfordringar knytt til rus på sin skule, og følgjer kartlegginga opp som eit ledd i eit systematisk arbeid med arbeid med elevane sitt psykososiale skulemiljø, jf opplæringslova § 9a
2. Etablere krav om at skulane utarbeider rusførebyggjande planar, og krav til at desse planane blir følgt opp og revidert med jamne mellomrom, jf opplæringslova § 9a og retningslinjer gitt i støttemateriell frå helsedirektoratet om rusførebyggjande arbeid i skulen
3. Sikre at skulane systematiserer kva tiltak dei nyttar i det rusførebyggjande arbeidet og i oppfølging av enkeltelevar
4. Sikre at skulane involverer helsesøster i rusførebyggjande arbeid i tilstrekkeleg grad både på skulane og på systemnivå jf rettleiar til forskrift om kommunen sitt helsefremjande og førebyggjande arbeid i helsestasjon og skulehelseteneste
5. Å utarbeide retningslinjer for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og relevante samarbeidspartnare i det rusførebyggjande arbeidet
6. Sikre at elevar og føresette blir involvert i det rusførebyggjande arbeidet slik det går fram av Helsedirektoratet sitt støttemateriell for rusførebyggjande arbeid i skulen
7. Laga ein handlingsplan innan 1.2.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 rapport forvaltningsrevisjon rusførebygging